

Activitats mediambientals al voltant del riu Llobregat i les seves zones de ribera al municipi de Puig-reig 2025.

✓ Neteja llera entorn del riu 22/2/2025 i 10/5/2025	3
✓ Diada de l'arbre 22/3/2025	5
✓ Herbes medicinals a l'Ametlla de Merola 30/5/2025	6
✓ Falciois. Salvem la colònia 5 de juliol de 2025	7
• 18/04/2025 col·locació nius artificials al mur del canal	7
• 5 Juliol 2025. Salvem la colònia jornada	7
✓ Jornada medi ambient. Passeig. Exposició. Parlem del riu: custòdia. 11/10/2025	9

A l'inici d'any es proposen activitats de sensibilització i educació ambiental al voltant del riu Llobregat al seu pas pel municipi de Puig-reig.

S'han desenvolupat diverses accions al llarg del 2025 a diferents indrets del municipi, sempre relacionades amb espais verds, el riu i el seu entorn, amb l'objectiu de sensibilitzar el conjunt de la població sobre la cura d'aquests espais fluvials i el seu entorn. La degradació d'aquestes zones escasses i particulars pot afectar de forma negativa a la fauna i flora atreta per l'aigua i a la nostra salut, per tant s'ha de sensibilitzar i difondre que qualsevol acció de cura i manteniment té un efecte positiu sobre el medi ambient i per tant sobre la nostra salut.

Entre les accions realitzades, hi ha la mobilització dels diferents col·lectius d'entitats i associacions veïnals, en participar en accions de neteja de la llera del riu en llocs puntuals on la brossa s'acumula i de forma genèrica degut a les activitats humanes.

També s'han realitzat activitats i xerrades, on es fa difusió d'aspectes relacionats amb la natura i concretament amb el riu:

- L'explicació de la importància del bosc de ribera, i on es proposa l'activitat d'una plantada d'uns pocs arbres. Aquesta plantada, serà simbòlica, però permetrà centrar l'atenció en les funcions dels arbres en una exposició feta per un especialista. També es realitzarà la senyalització d'algun arbre singular, per exemple una Mèlia que hi ha a l'Ametlla de Merola que podríem considerar-la com un monument, per la seva grandària i per la seva edat.
- Fa dos anys es va començar a preparar una col·lecció de fotografies realitzades per veïns de la zona sobre la fauna i flora del Llobregat al seu pas del municipi. També algunes fotografies microscòpiques d'organismes que viuen a l'aigua del mateix riu o en tolls propers. Enguany s'ha ampliat la col·lecció, com es va fer l'any passat, i mostrar aquestes fotografies en diferents llocs com ara la biblioteca municipal i en altres llocs per a facilitar a la majoria de la població el coneixement de la vida que

hi ha a prop del riu. Es pot fer explicacions de l'exposició destinada a les escoles interessades.

- S'ha realitzat una passejada del voltant del riu identificant i explicant les característiques de plantes que creixen en aquests indrets i que s'utilitzen per a la cuina i com a medicinals.
- S'han realitzat activitats per a la canalla vora el riu “**passegem i descobrim**”, utilitzant elements naturals per a fer un vaixell per exemple. També s'ha explicat la importància zones humides d'aquestes per la particularitat de la flora i pels organismes vius que viuen o s'apropen al riu.

A l'Ametlla de Merola hi ha una colònia de falciots, aus protegides, que nien a les parets del canal que porta l'aigua del riu a la turbina. Ara s'ha iniciat un projecte per evitar que les cries d'aquest ocells morin ofegades a l'aigua al iniciar el seu primer vol. Hem centrat una activitat per explicar-ho: es va realitzar un passeig durant la temporada en que els falciots viuen a casa nostra, explicant la seva vida, al mateix temps que es va explicar la problemàtica del lloc on fan els nius. Un faristol senyalitza on és aquesta colònia, i amb un QR s'accedeix a una pàgina web on de forma dinàmica s'explicarà el procés del projecte.

Al iniciar totes les activitats, es realitzarà la lectura d'un petit document on s'expliquen els objectius d'aquestes activitats a modo de manifest.

ACCIONS "DE CARA AL RIU 2025"

✓ Neteja llera entorn del riu 22/2/2025 i 10/5/2025



22/2/2025. Netejem el riu

A les 10:30 del matí ens vam trobar a l'espai que anomenem la Miranda, un petit espai verd de camí al riu. Majoritàriament el llançament de brossa es concentra al riu i entorn a prop dels diversos nuclis d'habitatges situats al llarg del riu i les vies d'accés a la vora del riu amb vehicles facilita el transport d'escombraries pel seu llançament.

La proposta es realitzar la neteja del riu el febrer, abans que es comenci a desenvolupar la vegetació de temporada que pot evitar la mobilitat de les persones per arribar a les zones on s'acumulen el residus llençats.



El dia 22 de febrer, malgrat la pluja, uns quants veïns vam anar a prop del riu, a llocs on ja havíem detectat abocaments de deixalles i vam recollir un bon grapat de sacs que finalment vam depositar a l'illa d'escombraries, avisant a l'Ajuntament per aquesta recollida especial pel seu volum.



10/5/2025 La segona acció de neteja la fem coincidí amb una convocatòria general el mes de maig a tota Europa: Let's Clean Up Europe.

A les 10:30, vam fer diversos grups per a la recollida d'escombraries per els camins que hi ha entre el nucli urbà i el riu. La màxima concentració d'escombraries estava situada molt a prop de la zona industrial on entrant i surten camions, espai situat molt a prop del riu en una zona considerada inundable. En acabar, les 15 persones participants vam fer un vermut i vam intercanviar detalls de l'experiència i vam quedar per repetir l'acció l'any vinent. Vam



omplir dos contenidors amb tota mena de residus, sobre tot envasos. L'Ajuntament de Puig-reig ens va donar suport situant contenidors a prop de la zona on concentraven les deixalles per a la seva posterior recollida i amb elements necessaris per a l'acció: bosses, guants,...



Vam trobar el que semblava residus tòxics esparsos pels camins. Probablement l'origen d'aquestes deixalles provenen de l'activitat dels hortolans, horts que limiten amb el camí que també limita amb el riu a l'altre costat.

Al iniciar l'activitat ja vam alertar als participants que no s'havien de tocar possibles residus tòxics o restes desconeguts.

És imprescindible realitzar un manteniment de la llera del riu. L'activitat realitzada pel mateix veïnat, potència el sentiment de pertinença a un espai, i per tant, proporciona aliats per a la seva cura

✓ Diada de l'arbre 22/3/2025



Amb aquesta activitat es vol recupera una festa que durant anys s'ha fet a l'Ametlla de Merola, i que per motius com la pandèmia i la sequera s'havia deixat de fer. Es tractar de realitzar activitats relacionades amb els arbres implicant als mes petits. El **22/3/2025** a les 11h del matí, es va iniciar l'activitat al parc infantil de l'Ametlla de Merola. Unes 50 persones van assistir a la xerrada inicial, que amb l'ajuda d'un equip de so va realitzar Joan Guitart, enginyer tècnic agrícola especialista en arbrat urbà. Després, més de 50 persones vam caminar pels carrers de l'Ametlla de Mero la escoltant la informació que sobre l'arbrat urbà en Joan anava explicant, parant-se davant de diferents arbres. Cada arbre té unes característiques i s'adapten millor a uns espais que a d'altres. La cura dels arbres, que són organismes vius, explicava Joan, és important adaptar-la a cada espècie d'arbre i a cada situació. *"no és necessari podar"* deia en Joan, explicant que sempre ens hem de preguntar per a que podem els arbres.

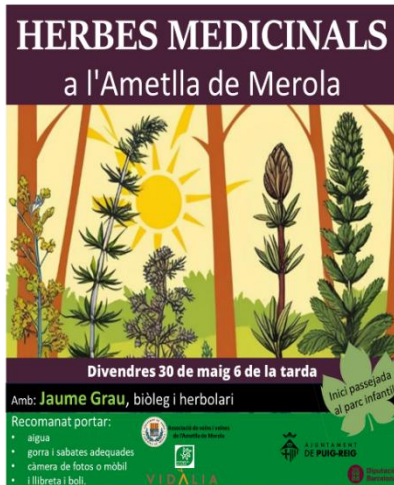
Al acabar el passeig, va començar una activitat guiada per RuralSalut destinada als més petits (**juguem amb la natura**). Al mateix temps, també es van plantar en el parc infantil, dos nous arbres, Aurons, amb els seus tutors proporcionats per l'Ajuntament. Aquests arbres es van plantar per substituir els dos arbres que van mori per la sequera de l'any passat. Mentre es feia aquesta activitat es va servir un refrigeri.



Queda pendent, la senyalització d'un element desatacat des del punt de vista mediambiental. En aquests moments tenim localitzat una arbre de l'espècie *Melia azedarach*, que per les seves característiques i antiguitat podem considerar-los, segons els experts, com una arbre monumental. Quan disposem del faristol amb la informació sobre l'arbre i un QR, que des del mòbil obrirà una pàgina web amb informació addicional.

✓ Herbes medicinals a l'Ametlla de Merola 30/5/2025

Conèixer les plantes que ens envolten, i en general els essers vius que viuen en el nostre entorn és una activitat que té com objectiu posar en valor el medi ambient i fer que aquest sigui més respectat.



El dia 30/5/2025, el darrer divendres de maig a les 6 de la tarda, ens vam trobar al parc infantil de l'Ametlla de Merola i van començar l'activitat acompanyats d'en Jaume Grau. Jaume Grau és biòleg i herbolari per herència i va arribar amb una petita mostra de plantes que ja havia recol·lectat uns minuts abans. Amb aquestes plantes, al voltant d'una taula i amb l'ajuda d'un sistema d'àudio vam iniciar la llista de plantes que viuen en els nostre entorn i que anàvem descobrint a prop dels camins. Jaume posava nom i ens explicava quines eren les propietats farmacològiques que tenien. En total vam veure més de 30 plantes i els assistents, unes 40 persones, anàvem prenent nota d'aquelles plantes que podien ajudar-nos. Noms, característiques per identificar-les, propietats, usos, tractament per preparar-les i anècdotes. Jaume era com un llibre obert que responia a totes les preguntes que en fèiem. Unes dues hores d'una classe peripatètica.



Jaume ens ha donat la llista de les plantes medicinals observades que posarem a disposició dels assistents a la pàgina web de l'associació de veïns i veïnes de l'Ametlla de Merola www.ametllademerola.cat

✓ Falcots. Salvem la colònia 5 de juliol de 2025

Projecte salvem la colònia de falcots. Amb la col·laboració dels agents rurals, es proposa la instal·lació de nius artificials per a la colònia de falcots a més alçada que alguns dels que fan servir en l'actualitat al mur del canal per on passa l'aigua cap a la turbina. Algunes de les cries no són capaces d'enlairar-se i cauen al canal, ofegant-se en molts casos per la seva incapacitat d'aixecar el vol des de l'aigua. Anualment es treuen més de 30 ocells del rec, alguns d'ells morts, altres poden tornar a volar després d'assecar-se.

✓ 18/04/2025 col·locació nius artificials al mur del canal

- Actualitzar pàgina web a la que dirigeix el QR que hi ha al faristol que informa sobre la colònia de falcots.

✓ 5 Juliol 2025. Salvem la colònia jornada



- **9:30h** Xerrada explicant les característiques de la colònia de falcots que hi ha a l'Ametlla de Merola, el problema de la situació dels nius i el projecte per intentar resoldre el problema. Agents rurals.

- **10:00h** Xerrada explicant com identificar ocells i els ocells que podem trobar per aquí. Agents rurals.

- **10:30h** Taller sobre nius artificials, a la biblioteca. Construcció de nius amb l'objectiu d'allunyar els nius actuals de l'aigua per a protegir el primer vol. Amb fustes ja tallades, es van muntar nius amb disseny específic per a falcots (Agents rurals), amb uns forats d'entrada i respiradors. La proposta, és buscar un lloc alternatiu al mur del canal per allunyar les noves cries de l'aigua i així evitar que s'ofeguin en el primer vol.



- **11:00h** Falcions de cartolina. Retallar falcions per a construir mòbils i penjar-los.



- **11:00h** Exposició fotogràfica *“La vida a prop del riu”* i vermut, a la biblioteca.

Exposició fotogràfica d'essers vius que poden trobar a la vora del riu. L'exposició inclou fotografies impreses sobre cartró ploma (30x40) d'animals i plantes de ribera, així com a fotografies microscòpiques d'organismes que viuen a l'aigua del riu o tolls d'aigua que es formen al voltant del riu.

Totes les fotografies de l'exposició han estat preses per fotògrafs locals i estan realitzades en el tram del riu Llobregat al seu pas pel municipi.

Aquesta activitat s'ha programat al llarg de l'any a la Biblioteca municipal i a altres centres cívics en funció de la disponibilitat.



✓ Jornada medi ambient. Passeig. Exposició. Parlem del riu: custodia. 11/10/2025

L'activitat s'inicià a les 9:30 h del matí amb dues accions simultànies:



- Projecte Rius **Acció formativa** organitzada per l'Associació Hàbitats. Seguint una metodologia científica es mesuren aspectes com el cabal, la temperatura, la presència de nitrats, els impactes que pateix el bosc de ribera o la fauna que viu al riu. Es va fer també una identificació i recompte dels macroinvertebrats que es troben a l'aigua per a valorar la qualitat del riu, juntament amb els paràmetres de l'entorn del bosc de ribera



- **Juguem amb la natura** a càrrec de l'equip de Rural Salut. Jocs amb els elements naturals que trobem al bosc de ribera vora el riu. Reciclem fulles, branques, herbes, flors, escorça i molt més per divertir-nos i desenvolupar la nostra creativitat i enginy. Petites barques fetes de restes vegetals van solcar les aigües del Llobregat



12.00 h A la biblioteca de l'Ametlla de Merola

- Des de Camadoca, **Núria Valls** va **presentar el projecte de custòdia** de riu fauna i flora de la riera de Merlès de l'Associació de Defensa i Estudi de la Fauna i Flora Autòctona (ADEFFA), membre de la Xarxa per la Conservació de la Natura. Núria va fer un repàs de les accions fetes al llarg dels anys per a renaturalitzar la riera de Merlès al seu pas pels municipis de les comarques del Ripollès, Berguedà, Lluçanès i el Bages.



- Presentació **d'accions i projectes de custòdia d'Ecologistes en acció** amb Jaume Grau. Ens va explicar les accions que fan i pretenen fer, per a tenir cura d'un tram del riu Llobregat al seu pas pel municipi de Puig-reig. La proposta que va presentar va ser l'esborrany d'un projecte en el que s'inclouen activitats per a millorar l'estat del riu, fent difusió de la importància del bosc de ribera, eliminant plantes invasores, i facilitant el creixement d'arbrat autòcton i propi del bosc de ribera.

- També hem parlat del meandre de l'Ametlla de Merola des de l'AVV de l'Ametlla. Explicant la importància de tenir cura del riu per l'impacte positiu sobre la població que viu a prop de riu, com per l'efecte positiu que pot tenir aigües avall
- Durant tot el dia la biblioteca està oberta amb **l'exposició fotogràfica la vida a prop de riu**, on s'ha inclòs noves fotografies de fauna i flora



Els destinataris de totes les activitats son tota la població del municipi i comarca amb especial èmfasi en els escolars.



Associació de veïns i veïnes
de **l'Ametlla de Merola**



AJUNTAMENT
DE **PUIG-REIG**



**Diputació
Barcelona**